

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 6.—Núm. 249.—Dissapte 13 de Maig de 1905

LO QUE VOLÈM

«Volem la llengua catalana ab caràcter oficial i que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volem Corts catalanes, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi à la organizació interior de nostra terra: volem que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's tallin en última instancia's pleris y cívils: volem ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volem, en fi, la facultat de poder contribuir à la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forlosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

La febre Quixotesca

Sembla que per fi, la gent de Madrid reposa. Ja era hora. Després de cinch o sis dias de febre Quixotesca n'hi ha pera quedar rendits, abatuts per una bona temporada, però ¡cá! los nostres simpàtics amichs en el periodismo d'aquella Xauxa moderna no están pas per descansos ni reposo; són la mateixa activitat: lo treball és una virtut, diuen, y nosaltres treballèm y fem treballar a tot Espanya.

Loor a mi amigo D. Mariano de Cavia qui va ésser l'iniciador de totas aquestas moxigangas! Sens ell, serían molts los que no sabrían encara avuy qui va escriure lo Quixot; sens ell, no s'hauria celebrat lo tercer centenari de l'obra mestra del gran Cervantes, més coneixedor de la tierra castellana que no pas ells mateixos, sens ell.... fóran un menos.

Mes ara parlèm del Quixot, és a dir del Quixot, de la manera que l'han solemnizat a Madrid, pera treuren la conseqüencia de sempre o siga, que en tot lo que en aquest desdixat país se fa, es de veurer sempre la má oficial que tot ho vol dirijir y que la desgracia li demostra cada dia que no fa una cosa que per etzar li sortí mitjanament bé.

Ja sabèm tots, que de tres o quatre mesos a n'aquesta part, la febre Quixotesca comensava a pujar per graus en aquests bons senyors de la vila de l'ós, fins a l'extrém que pretenían que fos aquell dia festa nacional. Ja sabèm també que no content de mourer greca y entussiasmarse com de costum, volian que tot hom s'entussiasmés y ballés al sò que ells toquessin, cosa gens difícil de lograr aquí, ahont la meitat de la gent cobra del pre-supost sense que ningú's preocupi de saber quina teina fan. Tot això ho sabíam per què no és gens nou. Lo nou, lo celebre, lo clou de tota aquesta moxiganga, l'ha donada ara aquesta mateixa gent que va fer que'l poble ilús y beneit s'engresqués y digués ximpleries tot parlant del Quixot y d'en Cervantes, sortint ara, disgustat y furios contra totas aquestas festas de Camprosa, dient que'l poble es ignorant y tonto; que un 70 per 100 d'espanyols no saben llegir ni escriure, que del 30 restants que'n saben no se'n trobarian un 15 que l'hagi comprès (incluinthi vostés, senyors festejadors) que tot lo que s'ha fet en honor de Cervantes a Madrid no passa d'ésser una guilladana, que fóra de l'element oficial, las academias que són Reales y la premsa ab llurs característichs bombos y platerets, lo centenari del Quixot hauria passat com passarà lo del mateix Cavia.

Vegis ara com tot lo que dihem no és pas inventiva nostra. El Correo diari madrileny ocupantse del centenari diu en un article titulat *El fracaso del Centenario*:

«Es muy triste pero hay que decirlo: el centenario ha sido un fracaso.

Se proyectaba un apoteosis y ha resultado una pantomima.

A Cervantes, infelizmente en vida, le persigue la desdicha después de muerto.

Ja n'hi ha prou ab lo copiat.

A Madrid, confesan que ha resultat una pantomima, ab tot y l'enlluernament dels trajos, funcions de gala, carrossas, orfeons, músicas, discursos d'en Menéndez Pelayo y Valera. ¡Si això diuen d'allende, què direm. Senyor, d'aqueude nosaltres! què direm d'aquests provincianos que vulguis no vulguis han solemnizat lo tercer aniversari del Quixot pel bon tó de parlarne y perquè ho manan los de la meseta? Nosaltres no n'hem de dir res a no ser que repetíssim las paraulas de D. Quixot a Sanxo: *Peor es menallo*.

Los que haurían de dir foran los que com sempre s'embarcan y no saben de nadar. Aquests sí que podrían donarse per ofesos, però no hi ha quimera que succeeixi. Vindrà qualsevulga altra festa, commemorativa d'això o d'allò, qualsevulga altre entusiasme dels d'allà y'l tornaveu será'l mateix. Es una qüestió eterna.

Però ¡quin dia será, senyors, que obriran los ulls a la realitat! ¡quin dia será que deixarán de ser Quixots pera passar a la simple categoria de Sanxos!

Nosaltres no confiem pas veureho y això que som joves. Mentre los pobles visquin congregats a l'unitat del pensament d'una determinada direcció, que no es més que l'avassallament dels ideals d'altri, y mentres aquests no tinguin la suficient independència de esperit pera imposar llurs criteris devant dels altres, totas las qüestions, ja sigan políticas com religiosas, ja socials, ja literarias, se doldrán dels mateixos defectes, encara que las causas sigan distintas.

L'uniformisme es un vici aquí tan arrelat per lo fácil y aparentment convincent que costará de fugir. Passarán anys y anys y serán moltíssims los que estarán en la creença de que'l Quixot es una novela molt bonica y agradosa perquè hi ha cosas que fan fer un panxó de riurer. Y ab això vindrá'l quart centenari.

DOCTOR PUNCÉM.

La catalanisació d'Espanya

Ben incert esdevenidor lo de Catalunya y'l de l'Estat.

No sé per què. L'idea de l'esdevenir m'atura de sobte y evoca en mi, com saltant d'un projector, imatges de cosas vistas y passadas.

Planuras inmensas, terrassas, sense aigua; de rostolls ressecs, fins a l'horitzó, desperfilat pel releix baix, planer, de montanyas perdudas en la calitja, o pel dentellat llunyíssim de las serras blanquejantas de neu; planuras glasadas sota un cel llis, gris d'acer, o polsosas y recremadas baix las lluentors metálicas del sol roent y d'un cel blau d'esmail. Com un

punt negrós perdut de sol a sol en la gran plana solitaria y muda, un home y la parella de bous clayan ab greu pena y treball la rella en la gleba ingrata.

Costas bravas del Nort, a clapas grises y verdas, boirosas, a través d'una pluja seguida de mesos, ahont no madura la fruita ni grana sinó'l morsch.

Ciutats petites, aisladas, a grans distancias unas d'altras, reclusas en murs antics, negrosos, fetas de catedrals y de grans palaus, universitats y convents abandonats o convertits en quaters. Obras admirables, treballadas per artistas vinguts expressament de llunyas terras y ciseladas ab fullatges y geometria inextricable pel captiu morsch; obras alsadas a pes d'or, ab l'or de conquestas y de virreïnats llunyanos. Los carrers, ab frontís esculturats, de finestrals que tapan ara envans de guix, y aquí y allà ab porticons sense vidres; empedrats de blanchs palets reliscosos, entre herba y molsa. En la quietut sepulcral passan de temps en temps transeunts, d'aire senyoril y correcte, o humils, d'aire dòcil y sofer.

Una certa aura de noblesa envolta la visió, y apareix lo passat, un passat d'empresas llunyanas y d'epopeyas temerarias, de llettras y arts exquisidas y de filosofia quintessenciada.

Es l'Espanya mateixa inmoible de avuy, ruina no més de l'ahir.

De sobte cambia la visió. La gran metropoli actual, d'edificis gegants, fumejanta, estrident de remors y de moviment vertiginós; las gentadas que's creuen y s'empenyen; las corruas inacabables de camions ab piràmides de caixas ab rètols estampats, de noms exòtichs, per amplias vias d'horas de llargada; los llarchs convoyes ensutjats de vagons de formas dispars acudinhi radialment a través de fertils planuras; lo port de dochs inmensos, ab los bastiments en moviment incessant, las gruas que oscilan en l'aire, en los seus brassos de ferro's productes de tot un món.

Com... y quan una cosa s'ha de convertir en l'altra, lo passat en present y en avenir?

Hi caldrían riudadas d'or, de gent, sediments d'anys y anys de treball. Devant de l'empresa, al cor més coratjós se li plegan las alas. Una part d'ella afecta a la nostra Catalunya. Es árdua en aquesta, però no impossible de vèncer. Lo seu estudi constant y lo dels medis y de las institucions que pera portarla a cap són precisas es la missió més important nostra; y obtenir y fer que s'implantin las precisas reformas pera ella ha d'ésser la nostra tasca incansable.

Perá grans mals bons mots, sinó grossos remeys. Tots los vocabularis n'están proveïts, d'aquests mots fets de consol. Perá los pobles se fan los de regeneració, reorganización, revolució... Los que treuen figurins de vestir conceptes los usan una vegada y'ls deixan als snobs de las ideas, fins que, passats de moda, van a parar als arguments dels rotllets de las aceras y de las taulas de café. Europeisar; cultura, civilización moderna; ensenyansa, cíclica, integral, forlosa; vestits costosos que de tant parlarne se van fent ridicols sense haverlos usats. Lo nostre poble té una expressió gràfica pera aquests vestits que no's pot fer: diu que són de vert d'espera forrats de passatemp.

Las nostras revistas cultas s'omplan d'exemples de grans institucions extrangeras de civilización, d'educació d'ensenyansa: Etton y Harrow, ahont los fills dels lords y potentats hi gastan milis de lliras esterlinas a l'any; los estudis y universitats americanas, en las quals los milionaris abocan unas quantitats de dollars de que aquins formem idea tant exacta com dels números de las distancias interplanetarias... Un, sense voler, recorda'l capitol de l'escrutini dels llibres

de cavalleria y pensa que aviat se farà convenient l'intervenció del batxiller y'l cura y del bras secular de l'ama y la neboda pera evitar una nova sortida de l'hidalgo.

Nosaltres tambéns en hem tocat una mica. Parlèm de sortir a catalanisar. Però, es que no tenim molt que fer a casa nostra? Es que estèm preparats pera ferho?

Es que ho volen los altres? Es que ho podem fer per forsa?

Sembla una idea nova, un acudit d'ara y penso jo que és molt vella y fins potser históricament fracassada. En las crónicas dels nostres reys hi sura aquesta idea en estat latent: en lo parlament del rey Jaume als aragonesos, al reptarlos per negarli subsidis pera acudir al rey de Castella en altra imminent invasió africana; en las contestacions a Xatvia ab lo seu gendre Alfons X, y en los seus consells y sobre tot en la proposta d'invasió de la planura central feta per ell al rey de Navarra, s'hi desenmascara l'idea de l'hegemonia catalana.

Oscila la diplomacia aragonesa entre influir en lo Mediterrá y la Peninsula, y's resol pel domini del mar. Mes torna a iniciarse l'idea d'intervenció peninsular en la guerra implacable de Pere'l Cruel y Pere'l Ceremoniós y en la protecció d'aquest al Trastamara; potser acalla las conciencias, pensant imposarse més tart, en lo parlament de Casp y en lo casament dels Reys Catòlics, y's revincla desenganyada en las sublevacions contra Joan II y en lo casament de Ferran V ab la Germana de Foix, rompent per manera explícita l'unió hispana. Sientrega a Charles I, queda a la defensiva y lluita, després se rendeix, s'entrega y mora en las invasions del poder absolut dels Austrias y en las sublevacions subjugadas dels segles XVII XVIII.

A la vigilia dels grans desastres histórics y en l'hora del panich, després d'ell, resurgeix lo propòsit en los homes pensadors de l'Estat de donarhi forsa y intervenció viva a Catalunya, Charles III obra'ls ports d'América al comerç dels catalans, al mateix temps que'l compte d'Aranda y'l bisbe Amat prevenen la separació y aconsellan l'autonomia d'aquells virreïnats. Ja abans de las últimas guerras, homes previsors de las regions del nort, las llurs inteligencias més privilegiadas, acaronan lo pensament de l'hegemonia catalana y venen aquí a proposarla, y van y venen missatges y missatgers... En los remolins del naufragi últim torna a surar, arriba fins a las cambras altas dels timoners de l'Estat y torna a enfonsarse. Un home del centre, eminent y malograt, en Picavea, lo resumeix en un llibre que no troba eco ni públich.

Hi ha una lley material que fa que certs cossos s'uneixin intimament pera formar compostos més complicats y de propietats novas: es l'afinitat, a la qual algú anomena amor de la materia. Y hi ha cossos que no'n tenen d'amor entre ells. Aquesta idea negativa, la falta d'aquesta afinitat, no'n té de nom. Un pensador filòsof ne diu desamor.

La falta d'afinitat no es lley de destrucció ni de repulsió: es lley de varietat. Potser es lley de la conservació de las especies y de las rassas, ab los seus caràcters y qualitats propias y diversas y ab sa varia missió harmónica en l'universal concert. Potser aquesta falta d'atracció y confusió entre rassas afins s'oposa a la formació d'especies de caràcters híbrids, xorcas ó infecondas. Fins la Iglesia, quan lo cas se presenta en la familia humana, posa impediment a l'unió, y en cas extrém autorisa'l divorci.

Un obstacle invencible, que molt s'assembla a n'aquesta falta d'afinitat, s'oposa a las pretensions directoras de Catalunya y a las combinacions y concessions intentadas. Algúns que hi hem sigut actors, si'ns fos licit, vos en podríam donar compte y detalls.

Lo consentiment dels alts poders, lo pensament director, prou hi ha estat... y potser hi es; però la mateoria, l'ós, la massa general irreductible, resisteix al pensament director, no l'obeeix y l'arrolla.

Mentres una voluntat superior, ab poder que nosaltres no tenim, no canvia las lleys de la repulsió de las masses, val molt més treballar ab y forsas pera nosaltres dirigibles y de efecte útil interior.

Y a Catalunya, no hi faltan aquestas forsas ni grans objectius a que aplicarlas.

LEUÍS DOMENECH Y MONTANER.

¡QUINA VERGONYA!

Se tracta d'un fet, qual violenta impresió no s'esborra de mi.

Me trobava per casualitat en un establiment d'aquesta desgraciada ciutat, quan i veig entrar en lo mateix tres mariners inglesos, riallers, vermells, venent salut, tatuats fins a las ungles, espittrats, embarcats los peus en unas sabatas inmensas, y brandant d'un costat a laltre, reullantho tot.

Sense deixar lo somris, un somris que feya mal, que ja'm va semblar desdespreci, d'absolut convenciment de gran superioritat, s'acostan a l'amo y l'amo com van poguer lograre'n ferse entendre, no sense consultarne y fer comentaris—suposajo—y llenar fortas y frescas riallas.

Tras una otona la gènera ab unes manassas inmensas, duras, sense sensibilitat, y a l'ésser a pagar després d'una serie de signes, paraulas xapurradas y riallas, sempre riallas, entenem l'amo de l'establiment y jo que no teniam més que or inglés y que marxavan desseguidament.

L'amo, per no deixar escapar la venda, accepta cambiar, y allavors, un d'ells, recobra la serietat, com posseïdor de las paraulas que anava a dir, treu una moneda de la butxaca y magesmament la llensa sobre l'atellament mentres d'una manera bastant intel·ligible—¡fectes de la costum, de la freu!—quencia d'excusas semblants!—diu: *¡Valé treinta y tres pesetas!* ¡Era una lliura esterlina!

L'efecte d'aquestas paraulas, de moment, sols lo puch comparar a una injusta y forta bofetada rebuda al mitj de la cara.

M'es impossible dir lo qu'm'ava acudir al pensament. Moltas ideas, amunts, atropellantse, mentres poch a poch un defalliment gran imomplia'l cor.

No recordo com va acabar d'esqueina, sols sé que quan vaig reaccionar a una mica, las riallas y petjadas se sentian fóra a l'acera y se cament q brusquement me vaig despedir de l'amo de la botiga.

Mediu, si són capassos, la distancia moral y material entre'ls dos possibles, aquests, mediula, sinteni de la sach freda suficient.

¡Oh! no pot ésser més eloquent lo sobre preu d'aquella moneda.

Es lo símbol de nostra miseria, de nostra impotencia, de nostra incultura. Los que tenen or manan, menjan, viuen, riuen. Nosaltres treballèm per ells; un ters de nostre treball hem milment entreguem als pobles furtissos que tenen or, ahont la gent sempre riui, ahont lo ciutadà més ínfim té conciencia de la seva superioritat sobre nosaltres.

Lo poble que treballa, lo poble que té fam d'anar progresant, lo poble que creu en lo treball no pot permetre, vergonyas com aquesta.

Hem de fer feyna bona catalans! hem de destruir lo que'ns impideix, menjar, viurer, riurer, lo que'ns fa esclaus dels homens que tenen tant d'or perquè hi ha quins lo roba.

GUILLÈM DE VINATEA.

bon tros més, que al descarar escudero.
 Y aquí dió fin al sainete; perdonad sus muchas faltas.
 Es dir, no... encara hi va haver més. No contents el autor ó autores desconocidos ab la pesada broma que havien donat al pobre Panxa y a la concurrencia, van volguer donarla també al gran Cervantes, ensinistrantli un apoteosis final d'un efecte marvellós. Un parell de llums de bengala que omplaven las taulas de fum y uns acorts musicals de primo cartello acabaren la funció.
 La gent, moments després, eixia del teatre trista y apesurada com si sortís d'un somni llarch y fatidich.
 Adéu. ¡Oh! Insula Baratarial Sit tibi terra levis.

MAY MÉS.

La festa dels Jochs Florals

No cal dir que com sempre la Sala de Llotja estava atapada de gent y que l'aspecte que ofería aquesta, era enlluernador. Los emblemas patriòtics, los ramatges, fullas y plantas, daban lo veritable tò poètic a la festa de las lletres que anava a tenir comens.
 Una volta hagué entrat en la Sala de la Llotja'l Consistori, acompanyat d'una comissió de l'Ajuntament presidida per l'alcalde, y dels representants de moltes corporacions, s'obrí la festa llegint lo Sr. Folch y Torres (Joseph M.º) lo discurs presidencial, que havia escrit lo Sr. Ubach y Vinyeta. En aquest discurs se remarca la transcendencia dels Jochs, com a obra patriòtica, culta y moralisadora, que ha tingut lo poder de fer renéixer a Catalunya desvenllantli la conciencia de sa personalitat y fent que s'apaibaguessin los odis entre germans, odis fomentats pels enemichs nostres al fomentar, en política com en tot, la divergencia d'opinions. Se diu que totas las modelitats nacionalistas poden harmonisarse dintre una acció comuna. S'apostrofa valentment a nostres opressors, assegurant que, malgrat ells, tornarà nostra llengua a ésser senyora a casa nostra, en l'escola y en lo temple, y que Catalunya, cada cop més florent, arribará a escriure novament ab lletres grossas son nom en lo mapa, gracias a l'obra dels Jochs Florals. Lo discurs presidencial del Sr. Ubach y Vinyeta fou aplaudit repetidas voltas, y molt especialment al final.
 Lo secretari Sr. Serra y Pagés llegí una memoria examinant conciençosament la significació dels Jochs Florals y analisant los mèrits de las composicions premiadas, com també donant compte de las diferencies sorgidas en lo sí del Consistori en la apreciació de ditas composicions, diferencies que motivaren la dimissió de tres mantenedores, dos dels quals foren substituïts pels suplents. La memoria del senyor Serra y Pagés fou aplaudida ab justicia. En ella, com de costum, se dedica un recort als morts durant l'anyada darrera, que són en Valentí Almirall, en Balari y Jovany, en Molas y Casas, en Delfi Donadiu, en Joan Manubens, n'Emilia Sureda, lo doctor Joseph de Ferrer, en Antoni M.º Fábregas, en Teodor Bonaplata, en Francesch Rosell, en Lluís de Ferrán, en Antoni Palanca, en Agustí Prim, en Brunet y Bellet, en Joseph M.º Baquero, en Blanch y Romani y en Joseph Blanch.
 Seguidament lo senyor Serra y Pagés procedí a obrir los plechs que contenian los noms dels autors premiats, resultant guanyador de la Flor Natural en Joan Alcover, qual nom fou rebut pel públich ab grans aplaudiments. Lo senyor Alcover feu reyna de la festa a na Pelegrina Benet d'Alandi, que ocupá son setial d'honor essent ovacionada junt ab lo poeta. Aquest llegí sa composició, titulada *La Serra*, bella descripció poètica que'l públich obligá a repetir.
 Guanyaren los accessits los senyors en Gabriel Alomar pels sonets titulats *Inscripcions*, y en Joseph Carner per sa *Llegenda del Montsant*. Alguns del públich volgueren que, contra costum, fossin llegidas ditas composicions distingidas ab accessit, y en Carner se disposava a llegir la seva, però la gran majoria s'imposá, y en Carner hagué de baixar de la tribuna.
 S'adjudicá l'Englantina d'ora n'Antoni Bori y Fontestá per sa visió poètica *La nit al Montgrony*, que fou llegida pel senyor Ribot y Serra. També aquí hi hagué individus que's volgueren donar a conèixer, prenent interompre la lectura de la composició del senyor Bori, que, si no és certament una obra mestra, tampoch ho són altres apreciables composicions que han merescut accessit y que algú volia distingir ab grans premis malgrat la carrincloneria de certs versos y estrofas. La

poesia del senyor Bori fou aplaudida. No's concedí cap accessit a l'Englantina.
 De la Viola d'or y argent ne fou guanyador n'Arthur Masriera per sa composició *Corona d'espinas*, que fou llegida per son mateix autor y fou també aplaudida pel públich. Los accessits s'adjudicaren a n'en Martí Genis y Aguilar per sa poesia *Tornant del Paradís*, y a n'en Lluís B. Nadal, per sa composició *La Llantia del Santíssim*.
 Llavors, ab las formalitats de rubrica, fou nomenat mestre en gay saber n'Arthur Masriera, per resultar que ab l'actual premi de la Viola n'havia ja obtinguts tres d'ordinaris, lo qual li donava dret a dit títol.
 Los premis extraordinaris foren adjudicats en la forma següent:
 En Manel Durán y Durán obtingué la copa artística oferta pel Consistori al mellor treball en prosa, per son estudi de novela titulat *En Ton de la Muga*, y en Miquel Roger y Crosa guanyá l'accessit per son treball *La Muller*.
 S'torgá a n'en Pere Palau González de Quijano lo premi del bisbe de Vich, per sa traducció al catalá de l'himne litúrgich *Veni Creator*.
 A en Manel Folch y Torres se li adjudicá'l premi del difunt bisbe de Tàmasso per sa poesia *Via-Crucis*, que fou llegida pel senyor Puiggarí y molt aplaudida.
 A mossèn Angel Garriga se li doná'l premi ofert per la «Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat» per sa composició *Rurals*, de la qual ne llegí alguns fragments lo propi autor, rebent aplausos.
 Los demés premis no s'adjudicaren.

Acabá la festa ab un sentit discurs de gracias del mantenedor mossèn Antoni M.º Alcover, qui remerciá a tots los poetas, tant los premiats com los no premiats, perquè tots han volgut contribuir ab son entusiasma concurs a l'enaltiment de la gran causa de Catalunya. Enaltí la llengua catalana y remarcá eloqüentment la necessitat de deslliurarla, demostrant que ella ha sigut y ella será tant o més bella y tant o més rica que la que més ho sia. Aquest parlament fou interromput varias voltas pels aplausos entusiastes dels concorrents.
 Terminat l'acte la reyna de la festa fou novament aplaudida al devallar de l'estrado, del brás del poeta guanyador de la Flor Natural.

Certámen Literari

LA BISBAL

L'organisa l'associació regionalista «L'Escut Emporitá» peral 16 d'agost, concedintse'ls tres premis ordinaris de l'Englantina, Viola y Flor Natural y a més los següents extraordinaris:
 Un objecte artístich, ofrena del Marqués de Camps, a l'autor de la mellor poesia de tema lliure.
 Un objecte d'art que ofereix don Bonaventura Sabater a la mellor poesia sobre'l tema «Visca l'instrucció, mori la guerra».
 Un objecte d'art ofert per D. Joseph Torras Sampol, a la més inspirada poesia dedicada a algún dels apleschs de las rodalies de La Bisbal.
 Un objecte artístich, ofrena de don Bonaventura Carreres, al que mellor cantí en vers las bellesas de La Riera, hermosa platja de la costa ampurdanesa.
 Un objecte de cerámica bisbalenca, ofert per D. Marián Burgués al que describa ab més acert lo tema següent: «Suposant que'l raquitisme moral y físich que pateix lo poble catalá siga degut a la falta d'instrucció y educació cívica, desenrotllar un plano o mètode práctic per las escolas de primera ensenyansa que contribueixi a guarirlo».
 Un objecte artístich que ofereix D. Manuel Ferrán al mellor treball en prosa sobre «Causas que han contribuít a que no hagi arrelat en La Bisbal l'industria tapera y medis indicats pera que dita industria s'hi estableixi en gran escala».
 Un objecte d'art que ofereix don Marian de Linares al mellor «Quadret de costums de la gent del camp de l'Ampurdá».
 Un abjecte d'art, ofrena de D. Xavier de Ferrer, a la mellor composició dedicada a historiar y enlairar la devoció d'aquesta vila a sa Excelsa Patrona la Mare de Deu de la Pietat.
 Un objecte d'art que ofereix don Joseph Irla a la composició en prosa que mellor honri la memoria del mestre del federalisme. En Francisco Pi y Margall.
 Totas las composicions deurán dirigirse al Secretari de la dita Associació «L'Escut Emporitá», abans del dia 15 de juliol prop-venit.
 Forman lo Jurat: D. Ignasi Iglesias, *President*; D. E. Guanyabens, D. J. Pons y Pagés, D. Pompeu Cre-

huet, *Vocals*; y don Enrich Paz y Marcallo, *Secretari*.

NOVAS

Suscripció oberta a Tarragona per auxiliar a las desvalgudas familias dels naufrachs del vapor «Ignació Roca».

	Pesetas.
M. M.....	100
Viuda y S. de P. F. y Mary.	15
Pau Gabarda.....	5
Boada Germans.....	15
Antoni Mas y March.....	10
Fills de Benigno Lopez.....	15
Román Musolas.....	15
Sanromá y Fill.....	10
F. S. y C.....	10
E. B.....	5
T. B.....	250
Maccandrews y Comp.ª.....	15
A. Rossell y Porta.....	10
Joan Vilá Granada.....	10
G. Oliva y Comp.ª.....	10
Bomsoms y Comp.ª.....	15
Requena y Fills.....	10
J. Cirera y S.....	10
Mariano Peres.....	15

Total pesetas. 297'50
 Segueix oberta la suscripció.

Demá, diumenge, a las quatre de la tarde, en lo saló antich de sessions de l'Ajuntament, tindrà lloch una important reunió convocada per las entitats agrícolas «Unión Productora» y «La Agrícola», societat mútua de segurs de bestiar d'aquesta comarca. S'invita a tots los pagesos, socis y no socis, aixís com també a tots los amos de bestiar.

Demá celebrarem la nostra firanyal. Al revés de tots los pobles que aprofitan aquesta diada pera fer un bon mercat de las diferentes cosas que interessan a la vida industrial y agrícola, aquí no hem pogut passar de fer una fira de xiulets y joguinas pera la canalla y fins aquesta va perdent en l'importancia que tenia anys enrera.

Enguany, no obstant, sembla que's veurá bastant animada degut a la festa ciclista y la gent que vindrá a presenciar *el espectáculo nacional*.

Lo de la festa ciclista promet ésser un espectacle molt llamatiu. Si efectivament passan de 300 los que'ns vinguin a visitar pera presenciar las carreras, resultarà molt agradable'l moviment que oferirá tanta bicicleta, majorment tractantse de gent jove com succeïx en aquest sport per regla general.

Avuy, aquesta nit, deuen d'haver arribat los de Barcelona, a quins han anat a rebre a l'estació'ls seus companys d'aquí y'ls molts altres de fóra que's troban entre nosaltres. Degut a que havem de tindre tancada l'edificació abans de las dotze de la nit, no'ns es possible parlar de l'acte d'arribada dels ciclistas barcelonins, però tenim entès que será molt vistós ja que han de fer l'entrada tots montats y ab llumets a la veneciana al front de las máquinas.

Demá, a las set, sortiran los carreristas que's disputan lo premi de l'U. V. E. pera correr 100 kilòmetres, marxant cap a Valls, Vendrell, Arbós y Tarragona. Lo punt de sortida será davant del quartel de la guardia civil a l'hora indicada y'l de parada, al retorn, será al passeig de Pi y Margall ahont s'hi han colcat tribunas pera'l jurat y'l públich que ha sigut invitat a l'acte.

Molt nos plaurá que la festa resulti lluida y que no tinguem de dòldrens de cap incident desgraciad.

Llegim que'ls coros de Clavé que van anar a Madrid en ocasió de las festas de Cervantes, han sigut tractats a baqueta al tornar cap a casa. Són aixís per allá; quan te necessitan, tot són falaguerias, y després... si t'has vist no me'n recordo, Que no hi cauran may del burro aquests federals que fan inconscientment l'ofici de *fraternos*?

Se parla molt de la vinguda a Tarragona de la companyia que dirigeix l'actor D. Enrich Borrás.

Suposem que deü ser aixó un mal entès y que la companyia que vindrá a donar una sèrie de representacions será la que s'ha format ab elements del teatre Romea.

—Convalecencias.—**Ovi Lecitina Giol.**

Tenim entès que un conegut autor dramátich d'aquesta ciutat ha entregat una obra que ja posa en música un inteligent compositor amic nostre.

De veras que desitjem conèixerla pera aplaudirla.

Sembla que un dia d'aquests se publicarà la relació dels sacerdots agraciats ab las rectorias pera las que, temps enrera, se celebraren oposicions.

No podèm donar cap nom perquè los desconeïxem per complet.

—Neurastenias.—**Neurastèdogeno Sagraños.**

Com saben nostres llegidors, en vista de que ja havia plogut, se suspengueren las segonas pregarias *pro pluvia*.

Pera lo que aviat s'haurán de celebrar será pera que no s'acabin de fer malbé'ls carrers de Tarragona, que ja no hi ha per ahont agafarlos, puig semblan barranchs veritables.

Lo doctor Sr. Viejobueno está treballant ab gran èxit en l'esterilización de la llet. Los resultats obtinguts fins ara són inmejorables y aquest inteligent metje no més espera poguer tindre una absoluta confiança en lo procediment pera que la «Vaqueria Suiza» pugui posar a la venda aquests nous productes.

Lo diumenge passat tingué lloch l'àpat que en celebració del quint aniversari de la fundació de l'Associació Catalanista de Tarragona y sa comarca organisaren un bon estol de entusiastas catalanistas.

Una quarantena de socis, acudiren y en bona germanor donaren lliure esplay a sos cossos y a sas ánimas.

Lástima que lo desapacible del temps deslluí un bon xich l'acte, impedint a forsa d'altres d'acudir al lloch designat.

Lo metje En Lluís Soler ha traslladat son domicili y consultori de la Plassa de Prim, 4, al carrer d'Apodaca, 12, primer.

La qüestió dels consums ha entrat en lo període de franca convalescencia. Los agudíssims dolors que sentia han desaparegut fent lloch al ruedch de costum y com lo mal es ja del tot endèmich, no es fácil que desapareixi.

De totas maneras se veu, ben clar, que s'está temient que l'enfermetat torni a adquirir proporcions desmesuradas, puig la vigilancia continúa sempre de la mateixa manera.

Nostre amic particular En Joseph Vazquez ha tingut l'atenció de remètrems un exemplar del seu drama en un acte *La festa de l'ermita*, estrenat lo Novembre de l'any passat a l'Ateneu tarragoní, ab èxit extraordinari.

Agram al Sr. Vazquez la finesa tinguda ab nosaltres y no estranyi que avuy no parlem d'aquesta producció seva, per haverho ja fet quan l'estrena de la mateixa.

També tenim d'agrair al M. I. senyor Mossèn Antoni M.º Alcover, vicari general de Palma, l'envio del seu eloqüent sermó de «La Conquesta de la Mallorca» que predicá'l dia darrer de l'any passat en la Seu mallorquina, l'eminent filòlech.

Lo dia 4 d'aquest mes contragué matrimoni a la vila del Vendrell la bella y simpática senyoreta Na Isabel Reventós, filla del metje y ex-regidor catalanista d'aquella vila D. Salvador, ab lo jove y ilustrat Llicenciat en Medicina y Cirurgia D. Rafel Escofet, fill del propietari D. Melcior. Desitjem a ne'ls nuvis un sens fi de felicitats y una eterna lluna de mel.

Alguns propietaris se queixan ab rahó sobradíssima de lo descuidadas que están las fincas de nostre terme municipal, puig que'ls pastors, sense

que ningú'ls amonesti pera res, deixan en completa llibertat als remats introduintse aquests pel mitj de las vinyas no deixant ni un brot als ceps, cosa avuy més sensible que may, puig com aquests están a la brotada, no cal dir que'l cep que agafam los remats pel seu compte'l deixan pelat de fullas y sense'l tendre raim que comensa a granar.

Endressem la súplica al senyor Alcalde pera que vegi d'ordenar als guarda termes un bon xich més de vigilancia que bona falta fá.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

J. Caballé y Goyeneche

Plassa de Prim, 9
CORREDOR REAL DE COMERS

Gambis diaris del Crèdit Lyonnais

Negociació de paper nacional y extranger.
 Ordes de Borsa pera compra y venda de tots los valors cotisables.
 Instruccions y informes pera sollicitar l'inclusió en las llistas de crèdit y l'admissió de comptes de crèdit o descomptes.

VINS NATURALS SENSE AIGUAR

Olis d'Oliva sense mesclas

Román Salesas

culliter a Vilaseca de Solcina, venuts per son compte en son depòsit pera aquesta capital, ahont se reben també avisos per repartirlos a domicili.

Armañá, 6.

LLEVAT DE CERVESA ESBERT

Es lo mellor pera curar radicalment tota classe d'erupcions de la pell, foroncos, supuracions, dermatossis, antrhax, vespès, etc.

en todas las bonas Farmacias
 Depòsit general: Farmacia **ESBERT**
 Unió, 22.—Tarragona

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.
 Sortirà d'aquest port lo dia 18 de Maig lo vapor **Cabo Creus**, son capitá D. Victoriano Beitia admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.
 Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Servizio Italo-Spagnuolo

Línea regular de grans y rápidos vapors entre l'Espanya, Fransa, Italia, Portugal, Alger y Marroch.
 Sortidas fixes y semanals del port de Tarragona pera Nissa, San Remo, Porto Maurizio, Oneglia y Génova.
 Sortidas quizenals y directas pera Mgors Ila, Alger, Lisboa, Oporto, Setubal, Lada, Faro, Orléans, Portimao y Vilarreal.
 Servey directa sense trasbord pera Melilla, Tànger, Mogador, Mazagán, Casablanca y Saffi.
 S'admet carga pera tots los ports l mon, ee ab coneixement directa y trasbord. Génova, o Lisboa.
 S'admeten també passatgers de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe.
 Vapors de la Companyia:
Ausonia, Helvetia, Hispania y Alemania
 Pera informes: **Sra. Vda. de Terré Astó, Rebolledo, 17.**

Joan J. Domènech Solé

PROCURADOR

SUCCESSOR DE D. VICENS MATEU

RAMBLA DE CASTELAR, 26, 2.º

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastillas calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.
 Vi d'ostras del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.
 Sucre vermifruich del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.
 Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febras.
 Dentición del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentición.
 Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'evitan todas sas malalties.
 Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.
Casa especial en Axarops medicinals dosificats

PASTILLAS SERRA son las mellors pera curar la TOS

Y todas las enfermedades de l'aparell respiratori perque modifiquen las mucosas, facilitan l'expectoració y treuen en un dia l'opresió del pit y la fadiga. Póden pendres sens cap perill, puig no contenen opi ni morfina.

A DOS RALS CAIXA
Farmacia del Centre de MANEL FONT, Rambla de Sant Joan, 57, Tarragona.—Teléfon 48

Neurastenias clorosis, debilitat general, anemia

se curan radicalment ab l'ús del

NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES

EN TOTAS LAS FARMACIAS

TALLERS d'Arts sumptuarias

FÉLIX RIBAS

Carretera Castelló, TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuarias. Projectes y presupuestos detallats de las obras que ho requereixin.

Emulsió NADAL

Es la mellor y més agradable

Única que conté'l 80 per 100 d'oli de fetge de bacallá y glicerofosfats y hipofosfats de cals y de sosa.

Aprobada y recomendada pels Colegis de Metjes y Farmacéutichs de Barcelona, mitjant l'análisis dels Srs. Drs. Bonet, Catedrátichs de Farmacia de Madrid y Codina Langlin, de Barcelona.

Es aliment concentrat, medicament tónico, estipulant del desenrotlló físich, creixen a d'ossos y surtida de las dents. Necessaria als nens, embrassadas, vells y personas débils; pera las enfermedades consuntivas, convalescencia, diabets, tos, catarros, tísiss, escrófulas, raquitisme, linfatisme y dolors; aumenta la llet y la vitalitat.

DE VENDA

Farmacias y magatzems de drogas:
A Tarragona, Major, 14

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilisant, elaborant los complets especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organo-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y terra a que deuen destinarse.

Despullas, tercerilla, etc., grans lle-gums, etc.

COMISIONS Y REPRESENTACIONES

QUINTANA Y TORRES
Carrer de Barcelona, 4, Tarragona

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Nuñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1'50 pta.

Fora..... 1'50 »

Extranjer..... 2'00 »

Número d'avuy..... 0'25 »

Annucis a preus reduits

Joan Ruiz y Porta

Procurador

Mendez Nuñez, 16, 2.ª - TARRAGONA

CENTRE DE SUSCRIPCIONS

SADURN GINESTA

RAMBLA DE SANT JOAN, 39, TARRAGONA

En aquest acreditat Centre que més anys compta d'existència a Tarragona en aquest ram, s'admeten suscripcions a totas las obras de Literatura, Ciencia y Arts de las principals casas editorials d'Espanya, ja sia per quaderns setmanals o a plassos mensuals.

SE SUSCRIU TAMBÉ A LA

- Biblioteca popular de L'Avenç y a la Ilustració Catalana
- Ilustración Artística, La Moda Elegante Ilustrada, Álbum Salon, Salon de la Moda
- Ilustración Española y Americana, La Última Moda.

y a tota classe de Ilustracions, Periódichs y Revistas francesas, inglesas y alemanas.

LA BATERÍA

JOAN ESTIL-LES

Tarragona.—39, Rambla St. Joan, 39.—Tarragona

Se serveix cervesa MORITZ y refrescos espumosos. Gran existència de vins y licors de totas classes, oli pur d'oliva.

Preus econòmichs

Se serveix a domicili

Farmacia Plana

al costat de l'antiga
CASA FIGUERAS
Real, 6.—TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisépticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aguas minero-medicinals TARRAGONA

EXCELSER

En llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim ió, que resisteix tota proba al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanós ab pintats tan rebòns que ni Rafel ni Murillo

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras
Real, 6, cantonada Rebolledo, 20

En aquesta casa trobará l'industria, l'agricultura y las arts, un complet assortit de drogas, sulfat y primeras materias pera abonos ab riquesa garantida y d'importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT Sofre FLORESTILLA de la mellor marca TARRAGONA

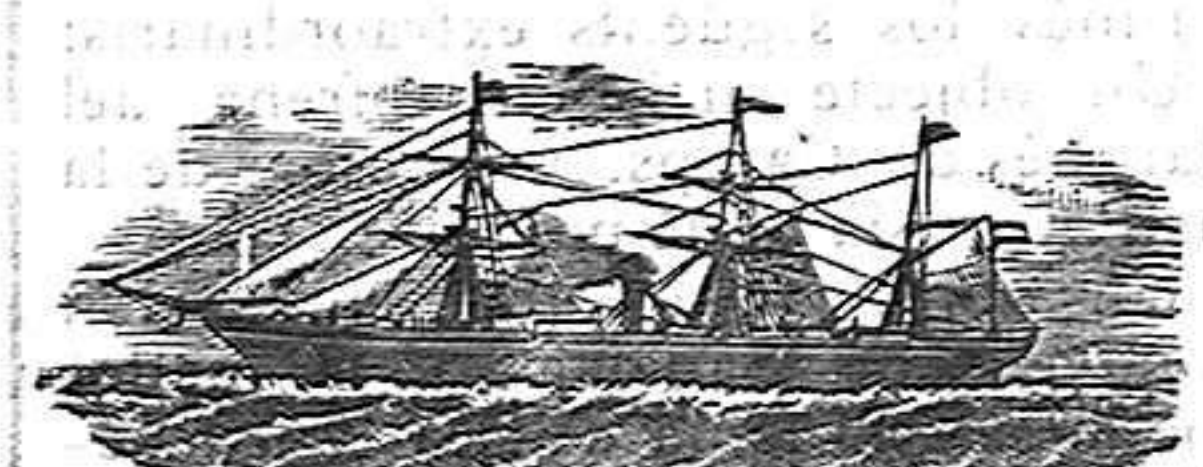
los podriam fer melló, a propòsit per regalós, causan gran admiració. Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastons, paràsols, de totas menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

VENIDA
ELIOT
INO

Lo mellor reconstituent era combatre ab éxit totas las malalties nerviosas.

en totas las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, BARCELONA

Serveys de la Companyia Transatlántica

Línia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Maig sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña, lo vapor *Reina M.ª Cristina*, directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Maig sortirà de Barcelona'l 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor *Buenos Aires*, directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Maig sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor *Montevideo*, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabaniella, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina. per ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano, y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y para Trinidad, ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 27 de Maig sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas lo vapor *Isla de Luzon*, directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa, Oriental d'Àfrica, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Austràlia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Maig sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor *F. de Sastre*, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor *M. L. Villaverde*, directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Sta. Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cádiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor *San Francisco*, pera Fernando Póo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guines.

Línia de Tànger.—Sortidas de Cádiz: dimúns, dimecres y divendres. Sortidas de Tànger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables, y passatgers, a quin la Companyia dona allotjament molt còmode y tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a families. Preus convencionals pera camarots de luxo. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món, servits per línies regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquen en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los noíts d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per cent en los noíts de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada a la «Gaceta» del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la col·locació dels articles, qual verda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Perá més informés dirigirse a son agent D. **EMILI BORRÁS.**

Aigua naf SERRA

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A l'engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra-Reus. A la menuda Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demandar AYGUA NAF SERRA